

1. Теорії походження держави:

- *теологічна* – суть цієї теорії зводиться до того, що держава виникла внаслідок Божої волі;
- *договірна* – виникла з людських умов;
- *патріархальна* – від сім'ї до роду, від роду до племені і т. д.;
- *завоювання* – внаслідок завоювання одних племен іншими;
- *соц.-економічна* – внаслідок від родової власності до приватної;
- *космічна* – внаслідок інопланетних цивілізацій.

2. Конституція України як основний закон держави і суспільства.

Конституція – це основний Закон держави України; це основний установчий, юридичний акт країни. Ухвалений 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання. Конституція України набула чинності з дня її прийняття. На пам'ять про прийняття Конституції в Україні щорічно святкується державне свято — День Конституції України.

3. Поняття, сторони і зміст трудового договору.

Трудовий договір – це угода між працівником і власником підприємства, установи, організації, відповідно до якої працівник зобов'язаний виконувати певну роботу з підпорядкуванням внутрішнього труд. розпорядку, а власник зобов'язаний виплачувати працівнику заробітну плату і забезпечувати необхідні умови праці.

Сторони труд. договору: 1) Працівник: для того щоб укласти труд. договір особа повинна мати труд. право – і дієздатність (правозуб'єктивність). 2) Роботодавець: є юридичною чи фізичною особою.

Умови труд. договору поділ. на 2 групи: 1) Необхідні(обов'язкові) умови – без яких труд. договір неможливий. Це такі як: місце роботи, трудова функція, дата початку роботи, оплата праці. 2) Додаткові умови. Ця група стає обов'язковою лише після включення її до труд. договору. Тобто труд. договір може бути укладений і без додаткових умов. Умови труд. договору не можуть погіршити становище працівника, в порівнянні з чинним законодавством. У протилежному випадку, такий договір визначається недійсним. Труд. договір укладається у письмовній формі.

4. Поняття, ознаки та види правопорушень.

Правопорушення - це протиправне, винне, соціально шкідливе діяння (дія чи бездіяльність) деліктоздатної особи, що зумовлює юридично визначені негативні наслідки для правопорушника. *Ознаки правопорушень:*

1) суспільне шкідлива (напр., прогул) або суспільно небезпечна (зазіхання на життя людини) поведінка. 2) протиправна, неправомірна поведінка — суперечить нормам права, здійснюється всупереч праву, є свавіллям суб'єкта. 3) свідомо вольова поведінка — визначається психікою людини, яка в момент вчинення правопорушення перебуває під контролем волі і свідомості, здійснюється усвідомлено і добровільно. 4) дія (крадіжка, розбій, наклеп, образа) або бездіяльність (недбалість, прогул, залишення особи в безпомічному стані). 5) винне діяння — дія, що виражає негативне внутрішнє ставлення правопорушника до інтересів людей, наносить своєю дією (або бездіяльністю) збитки суспільству і державі, містить доведену вину.

Види правопорушень. 1) Злочини (суспільно небезпечні, кримінально карані діяння). Злочинами визнаються лише ті діяння, що порушують заборони, встановлені Кримінальним кодексом. 2) Провини (проступки, вчинки) - правопорушення не настільки небезпечні, відповідальність за які передбачена іншими галузями законодавства. 3) Адміністративні провини - правопорушення, які посягають на суспільні відносини, пов'язані зі здійсненням державного управління. 4) Дисциплінарні провини - у сфері трудових, службових відносин, шкодять порядку діяльності трудових колективів, порушують трудову дисципліну та ін. 5) Цивільно-правові провини - здійснюються у сфері майнових і певних немайнових відносин.

5. Поняття громадянства та принципи громадянства.

Громадянство – це політично правова приналежність особи до держави. *Принципи громадянства:* 1) єдиного громадянства; 2) запобігання виникненню випадків без громадянства; 3) неможливості позбавлення громадянина України громадянства України; 4) визнання права громадянина України на зміну громадянства; 5) неможливості автоматичного набуття громадянства України іноземцем чи особою без громадянства внаслідок укладення шлюбу з громадянином України або набуття громадянства України його дружиною (чоловіком) та автоматичного припинення громадянства України одним із подружжя внаслідок припинення шлюбу або припинення громадянства України іншим з подружжя; 6) рівності перед законом громадян України незалежно від підстав, порядку і моменту набуття ними громадянства України; 7) збереження громадянства України незалежно від місця проживання громадянина України.

6. Поняття та сторони колективного договору.

Колективний договір - це письмова нормативна угода між власником або уповноваженим ним органом і трудовим колективом, від імені якого виступає профспілковий комітет чи інший уповноважений трудовим колективом орган. *Сторони колективного договору*: Колективний договір укладається між власником або уповноваженим ним органом (особою), з однієї сторони, і профспілковими організаціями, які діють відповідно до своїх статутів, а у разі їх відсутності - представниками, вільно обраними на загальних зборах найманих працівників або уповноважених ними органів, з другої сторони.

7. Поняття і види підзаконних нормативно-правових актів.

Підзаконні нормативно-правові акти — результат нормотворчої діяльності компетентних органів держави (їх посадових осіб) та уповноважених на те державою громадських об'єднань. *Види*: 1) нормативні акти Президента України; 2) нормативні акти Кабінету Міністрів України; 3) нормативні акти Верховної Ради та Ради міністрів Автономної Республіки Крим; 4) нормативні акти міністерств, державних комітетів, інших органів центральної виконавчої влади зі спеціальним статусом; 5) нормативні акти місцевих державних адміністрацій; 6) нормативні акти органів місцевого самоврядування; 7) нормативні акти відділів та управлінь відповідних центральних органів на місцях; 8) нормативні акти керівників державних підприємств, установ, організацій на місцях; 9) інші підзаконні нормативні акти.

8. Характеристика форм держави.

1) *форма державного правління*, що визначає порядок утворення та організації вищих органів влади та управління. Цей елемент дає можливість: а) визначити структуру вищих органів влади держави; б) визначити порядок утворення цих органів; в) визначити порядок розподілу повноважень між вищими органами; г) дати характеристику взаємодії вищих органів влади в процесі здійснення владних повноважень.

2) *форма державного устрою* – спосіб територіальної організації влади держави, що характеризує порядок взаємодії центральних, регіональних та місцевих влад. Цей елемент характеризують: а) принцип розподілу держави на складові частини; б) характер управлінської функції держави, тобто способи організації населення на певних територіях; в) можливості врахування інтересів національних меншин шляхом надання території, де вони проживають, певних пільг по територіальному самоврядуванню; г) можливості характеризувати взаємовідносини між різними рівнями владних органів.

3) *політичний режим* – сукупність способів та методів за допомогою яких здійснюється політична влада. Цей елемент характеризує: а) способи взаємодії держави з населенням; б) політичний статус громадських об'єднань; в) роль державних органів в процесі управління населенням; г) співвідношення правових та позаправових методів в процесі здійснення влади; д) рівень ідеологічного тиску на населення в процесі реалізації державно-владних повноважень. (демократичний, не демократичний)

9. Робочий час і час відпочинку за трудовим законодавством.

Робочий час — це встановлений законом, колективним договором чи угодою сторін період, протягом якого працівники зобов'язані виконувати роботу, обумовлену трудовим договором. Необхідна тривалість робочого часу працівника відображає норму його робочого часу та обчислюється кількістю годин, які працівник повинен відпрацювати протягом певного календарного періоду.

Час відпочинку — час (перерва для відпочинку і харчування, вихідні, святкові дні), протягом якого працівники вільні від обов'язку працювати і вправі використовувати його на свій розсуд.

23. Правовий статус президента України

Конституція України визначає Президента як главу держави. Це дає право говорити про нього як про уособлення держави і державної влади в цілому, а не якоїсь гілки влади.

Основними напрямками діяльності Президента України як глави держави є забезпечення: державного суверенітету; територіальної цілісності України; відповідності внутрішньої і зовнішньої політики держави визначеним у Конституції засадам; прав і свобод людини.

Президент України обирається громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років.

Вимоги до президента:

- 1) Мінімум 35 років
- 2) Прожив не менше 10 років в Україні
- 3) Громадян України

- 4) Володіє державною мовою
- 5) Має вищу освіту
- 6) Не повинно бути судимостей; якщо судимість була, то вона повинна бути погашена

52. Поняття і види соціальних норм

Соціальні норми - це правила поведінки, що регулюють взаємини людей і їхніх об'єднань.

Основні види соціальних норм:

- 1) Норми права - це загальнообов'язкові, певний^певні-визначені-формально-певні правила поведінки, які встановлені або санкціоновані, а також охороняються державою.
- 2) Норми моралі (моральності) - правила поведінки, які зложившись у суспільстві, виражають подання людей про добро й зло, справедливості й несправедливості, боргу, честі, достоїнстві. Дія цих норм забезпечується внутрішнім переконанням, суспільною думкою, заходами суспільного впливу.
- 3) Норми звичаїв - це правила поведінки, які, зложившись у суспільстві в результаті їхнього багаторазового повторення, виконуються в чинність звички.
- 4) Норми громадських організацій (корпоративні норми) - це правила поведінки, які самостійно встановлені громадськими організаціями, закріплені в їхніх уставах (положеннях і т.п.), діють у їхніх межах і ними ж охороняються від порушень за допомогою певних заходів суспільного впливу.

Крім зазначених, серед соціальних норм розрізняють:

- релігійні норми;
- політичні норми;
- естетические норми;
- організаційні норми;
- норми культури й ін.

81. Характеристика договору купівля-продаж

За договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Договір купівлі-продажу належить до найпопулярніших видів договорів, що використовуються в підприємницькій діяльності. В умовах ринкової економіки він є основним регулятором взаємовідносин між виробниками і споживачами, відносин у сфері розподілу й перерозподілу матеріальних благ, забезпечуючи вільний і оптимальний розвиток усіх форм власності, підприємництва і торгівлі. Цим договором опосередковуються відносини учасників цивільного обороту з обміну товарів на гроші. Характеристика договору купівлі-продажу. За договором купівлі-продажу продавець передає покупцеві майно (товар).

12. Підставами припинення трудового договору є:

- 1) угода сторін;
- 2) закінчення строку (пункти 2 і 3 статті 23), крім випадків, коли трудові відносини фактично тривають і жодна з сторін не поставила вимогу про їх припинення;
- 3) призов або вступ працівника на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу;
- 4) розірвання трудового договору з ініціативи працівника (статті 38, 39), з ініціативи власника або уповноваженого ним органу (статті 40, 41) або на вимогу профспілкового чи іншого уповноваженого на представництво трудовим колективом органу (стаття 45);
- 5) переведення працівника, за його згодою, на інше підприємство, в установу, організацію або перехід на виборну посаду;
- 6) відмова працівника від переведення на роботу в іншу місцевість разом з підприємством, установою, організацією, а також відмова від продовження роботи у зв'язку із зміною істотних умов праці;
- 7) набрання законної сили вироком суду, яким працівника засуджено (крім випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням) до позбавлення волі або до іншого покарання, яке виключає можливість продовження даної роботи;
- 8) підстави, передбачені контрактом.

88. Поняття законів, види законів.

Закон — це нормативно-правовий акт органу законодавчої влади держави або самого народу, який приймається та змінюється в особливому порядку, регламентує найважливіші суспільні відносини і має найвищу юридичну силу щодо всіх інших нормативно-правових актів.

Види законів

Є різні підходи до класифікації законів: За місцем у системі законодавства:

- Конституція (кодифікована і некодифікована);
- Конституційні закони - закони, необхідність ухвалення яких прямо передбачена Конституцією, або закони, що вносять зміни до Конституції;
- Загальні закони - закони, що регулюють певну сферу суспільних відносин і мають широке коло дії (наприклад, Цивільний кодекс України);
- Спеціальні закони - регулюють обмежену (спеціальну сферу суспільних відносин);
- Забезпечуючі (оперативні) закони - нормативно-правові акти, якими вводяться в дію окремі закони, ратифікуються міжнародні договори та ін.

За строком дії закони поділяють на:

- постійні — закони, що діють без обмеження строку;
- тимчасові — закони, що діють з обмеженням строку (наприклад, закони «Про оподаткування», «Про бюджет на 2009 рік»);
- надзвичайні (як різновид тимчасових законів) — ухвалюються у певних, передбачених конституцією, ситуаціях і діють на період надзвичайного стану

89. Поняття та види референдумів.

Референдум – пропуск ухвалення політичного рішення з найважливіших питань держави, громадянами України, шляхом всенародного голосування.

Види:

1. всеукраїнський
2. місцевий
3. референдум АРК

90. Порядок приватизації державного житлового фонду

- 1) Опублікування списку об'єктів, які підлягають приватизації, у виданнях державних органів приватизації, місцевій пресі;
- 2) Прийняття рішення про приватизацію об'єкта на підставі поданої заяви або виходячи із завдань Держаної програми приватизації та створення комісії приватизації;
- 3) Опублікування інформація про прийняття рішення про приватизацію об'єкта;
- 4) Проведення аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства, що приватизують (за винятком об'єктів малої приватизації);
- 5) Проведення у випадках, передбачених законодавством, екологічного аудиту об'єкта приватизації.

91. Принципи виборчого права

- Принципи свободи вибору
- Рівне виборче право
- Принцип загальності
- Принцип рівності
- Принцип таємного подання голосів

92. Загальна характеристика судової системи

Судова влада реалізується шляхом здійснення правосуддя у формі цивільного, господарського, адміністративного, кримінального, а також конституційного судочинства. Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі.

Суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує захист гарантованих Конституцією України та законами прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів суспільства і держави.

93. Поняття та види часу відпочинку за трудовим законодавством

Час відпочинку — це час, протягом якого працівник відповідно до законодавства та правил внутрішнього трудового розпорядку звільняється від виконання своїх трудових обов'язків.

83. Види виборчих систем

Вибори — багатогранне і складне суспільне явище. У них беруть участь майже всі або абсолютна більшість виборців. Це наймасовіший політичний процес, який відбувається у рамках чинного законодавства.

Залежно від підстав вибори можна класифікувати за наступними ознаками.

1. За територіальною;
2. За об'єктом;
3. За часом проведення;
4. За кількісною ознакою участі виборців;
5. За правовими наслідками;

За порядком визначення результатів виборів розрізняють такі виборчі системи:

- мажоритарну;
- пропорційну;
- змішану.

32. Конституційні обов'язки громадян України

1. Обов'язок дотримуватися Конституції і законів України.

2. Обов'язок захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів.
3. Обов'язок охорони культурної спадщини, відшкодування завданих збитків передбачений ст. 66 Конституції України.
4. Обов'язок не заподіювати шкоди природі передбачається ст. 66 Конституції України.
5. Обов'язок поважати честь і гідність інших людей, не посягати на їхні права і свободи.
6. Обов'язок набуття повної загальної середньої освіти.
7. Обов'язок піклування про дітей та про непрацездатних батьків передбачений у ст. 51 Конституції України.
8. Обов'язок сплати податків і зборів вперше передбачений у ст.67 Конституції України.

61.Склад правопорушення

Склад правопорушення - це сукупність названих у законі ознак, за наявності яких небезпечно і шкідливе діяння визнається конкретним правопорушенням. Такі ознаки мають об'єктивний і суб'єктивний характер.

Склад правопорушення: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт і суб'єктивна сторона.

39.Дисциплінарна відповідальність

Дисциплінарна відповідальність (**–відповідальність** робітників і службовців за порушення [трудової дисципліни](#), яке виражається у накладенні стягнень адміністрацією підприємства чи установи.

Такі порушення можуть бути виражені як у діях, так і у бездіяльності, допускатися як свідомо, так і з необережності. Деякі категорії державних [службовців](#) у зв'язку з виконанням своїх повноважень відповідають у дисциплінарному порядку і за проступки, які порочать їх як державних службовців або дискредитують органи, в яких вони працюють (керівники, державні службовці — співробітники правоохоронних органів, [військово-службовці](#) та ін.).

[Законодавством](#) закріплено такі види дисциплінарної відповідальності державних службовців: 1) у порядку, встановленому законами України; 2) у порядку, встановленому Кодексом законів про працю (далі — КЗпП); 3) відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку для робітників і службовців; 4) на підставі дисциплінарних статутів та спеціальних положень, чинних у низці галузей управління і деяких сферах державної діяльності.

37.Набуття громадянства України за народженням

- Особа, батьки або один з батьків якої на момент її народження були громадянами України, є громадянином України.
- Особа, яка народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, є громадянином України.
- Особа, яка народилася за межами України від осіб без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави, є громадянином України.
- Особа, яка народилася на території України від іноземців, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків, є громадянином України.
- Особа, яка народилася на території України, одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, є громадянином України.

- Особа, яка народилася на території України від іноземця і особи без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем, є громадянином України.
- Новонароджена дитина, знайдена на території України, обоє з батьків якої невідомі (знайда), є громадянином України.
- Особа, яка має право на набуття громадянства України за народженням, є громадянином України з моменту народженн

66. Особливості адміністративної відповідальності

Адміністративній відповідальності властиві наступні особливості:

- Адміністративна відповідальність має публічний державно-обов'язковий характер.
- Право адміністративного покарання, як правило зосереджується, в органах виконавчої влади, у судах загальної юрисдикції, адміністративних комісіях при виконавчих комітетах сільських, селищних, міських рад, виконавчих комітетах відповідних рад, що обумовлює надання їм юрисдикційних повноважень, що є по суті судовими функціями (органи які їх здійснюють називаються "органами адміністративної юрисдикції").
- Це самостійний вид правової відповідальності, що настає за адміністративні проступки в різних сферах державного управління.
- Вона є одним з видів державного примусу, являє собою державний примус у вигляді застосування встановлених законодавством адміністративних стягнень. Реалізується в умовах неслужбової підлеглисті.
- Вона зобов'язує правопорушника дати відповідь перед повноважним державним органом щодо своїх неправомірних дій і понести за це стягнення, з негативними для правопорушника наслідками (морального або матеріального характеру).
- Фактичною підставою для настання адміністративної відповідальності, як правило, виступає адміністративне правопорушення (проступок). У деяких випадках законодавством передбачена адміністративна відповідальність за злочини, що не представляють великої суспільної небезпеки.
- Суб'єктами адміністративної відповідальності можуть бути осудні фізичні особи, що досягли 16 років, службові і посадові особи. Разом з тим у ст.184 КУпАП передбачається відповідальність батьків за протиправні дії неповнолітніх, якщо вони вчинили адміністративний проступок у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років.

14. Державна символіка України

Згідно з [Конституцією України](#), державними символами [України](#) є

- [Державний Прапор України](#) був затверджений Постановою Верховної Ради **28 січня 1992**
- [Державний Герб України](#) **19 лютого 1992** р. Верховною Радою України ухвалена
- [Державний Гімн України](#) музику Михайла Вербицького із словами Павла Чубинського.
- [Державні символи Президента України](#).

54.Конституційно-правовий статус Верховного Суду України

Верховний Суд України — найвищий судовий орган у системі судів України загальної юрисдикції. Здійснює правосуддя, забезпечує однакове застосування законодавства усіма судами загальної юрисдикції.

Діяльність Верховного Суду України регулюється Законом «Про судоустрій України та статус судів».

Верховний Суд України:

- 1) переглядає справи з підстав неоднакового застосування судами (судом) касаційної інстанції однієї і тієї ж норми матеріального права у подібних правовідносинах у порядку, передбаченому процесуальним законом;
- 2) переглядає справи у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом;
- 3) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, в яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;
- 4) звертається до Конституційного Суду України щодо конституційності законів, інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України.

15. Шлюб , умови його укладання

Укладення шлюбу відбувається по закінченні місячного строку після подачі бажаними одружитися заяви в орган реєстрації актів громадянського стану (РАГС). На прохання осіб, які одружуються, цей строк при наявності поважних причин може бути скорочений органом РАГСу.

Для укладення шлюбу необхідні такі умови:

- взаємна згода осіб, які одружуються;
- взаємна обізнаність про стан здоров'я один одного;
- досягнення ними шлюбного віку (в Україні – 18 років для чоловіків та 17 років для жінок). Виконавчі органи місцевих рад можуть у виняткових випадках знижувати шлюбний вік.

Не допускається укладення шлюбу:

- між особами, з яких хоча б одна перебуває в іншому шлюбі;
- між родичами по прямій висхідній і нисхідній лінії, між повнорід-ними і неповнорідними братами й сестрами, між усиновителями й усиновленими;
- між особами, з яких хоча б одна визнана судом недієздатною внаслідок душевної хвороби або слабоумства.

Особи, що вступають у шлюб, мають право за власним бажанням укласти шлюбний контракт.

Шлюбний контракт – це угода, в якій передбачаються взаємні майнові права і обов'язки, зокрема питання, пов'язані з правом власності на майно, утримання подружжя і т. д.

53.Сімейний кодекс України встановлює 2 режими власності подружжя:

- 1) Особиста приватна власність одного з подружжя;
- 2) Спільна сумісна власність подружжя.

Особиста приватна власність подружжя:

1. Майно, яке належало йому/їй до шлюбу;
2. Майно, отримане під час шлюбу в дарунок або спадщину;
3. Майно, придбане за особисті кошти;
4. Речі індивідуального користування, навіть якщо вони були придбані під час шлюбу;
5. Премії і нагороди, отримані за особисті заслуги;
6. Кошти, отримані за відшкодування матеріальної чи моральної шкоди;
7. Страхові кошти;
8. Плоди і доходи (дивіденди від речей, що знаходяться в особистій приватній власності).

55. хар-ка трьох гілок влади в Україні

Влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. [Виконавча влада](#) в країні належить [кабінетові міністрів](#), а [законодавча](#) — [парламенту](#) ([Верховній Раді України](#)). Найвищим органом [судової влади](#) в Україні є [Верховний Суд України](#). Можливість впливати на роботу усіх трьох гілок влади: виконавчої, законодавчої та судової, має [Президент України](#) — згідно з [Конституцією](#) він зобов'язаний припиняти будь-які їх дії, що порушують основний Закон України.

Верховна Рада ратифікує [міжнародні угоди](#) і затверджує [бюджет](#).

57. Конституційний Суд України — єдиний [орган](#) конституційної [юрисдикції](#) в Україні, завданням якого є гарантування [верховенства Конституції України](#) як Основного Закону держави на всій території України. Розпочав діяльність за новою Конституцією [18 жовтня 1996](#) року.

Конституційний Суд України є колегіальним органом, тож основна його діяльність пов'язана з прийняттям певних юридичних рішень, які здійснюються на *засіданнях* та *пленарних засіданнях* Конституційного Суду України.

Основна форма роботи Конституційного Суду — пленарні засідання, на яких цей орган:

- ▶ Розглядає та дає висновки у справах за конституційними поданнями та конституційними зверненнями;
- ▶ Затверджує положення про тимчасові комісії, а також їх персональний склад та голів.

Пленарне засідання Конституційного Суду України є повноважним, якщо на ньому присутні не менше дванадцяти суддів Конституційного Суду України. Рішення Конституційного Суду України приймаються та його висновки даються на пленарному засіданні, якщо за них проголосувало не менше десяти суддів Конституційного Суду України.

На звичайних засіданнях Конституційний Суд України:

- ▶ Затверджує, вносить зміни та доповнює Регламент Конституційного Суду України;
- ▶ Вирішує питання пов'язані з Апаратом Конституційного Суду України;
- ▶ Утворює постійні комісії та затверджує їх персональний склад.

Засідання Конституційного Суду України є повноважним, якщо на ньому є присутніми не менше одинадцяти суддів, а рішення приймається, якщо за нього проголосувало більше половини суддів, які брали участь у засіданні

58.хар-ка форм держ правління

Залежно від того, ким здійснюється державна влада (однією особою чи колегіальним виборним органом), визначається форма державного правління. Відповідно — держави поділяються на монархії і республіки.

Монархія (гр. monarchia — єдиновладдя) — це форма державного правління, за якої державна влада повністю або частково зосереджена в руках однієї особи — монарха, передається у спадок по кровній лінії.

Абсолютна монархія — це форма державного правління, при якій влада монарха є необмеженою, монарх очолює всі гілки державної влади, має виключні повноваження щодо її здійснення. Наприклад, абсолютними монархіями є Бруней, Катар, Оман, Саудівська Аравія, Ватикан. (Дві останні є теократичними: в руках духовництва одночасно зосереджена духовна і світська влада).

Обмежена монархія — це форма державного правління, при якій влада монарха є обмеженою парламентом або конституцією. Сформувалась в результаті еволюції абсолютної монархії, коли влада монарха була обмежена і визначалась конституцією, де, крім того, закріплювався порядок престолонаслідування. Наприклад, обмеженими монархіями є: Бельгія, Великобританія, Іспанія

Республіка (лат. respublica, від res publica — суспільна справа) — це форма державного правління, за якої державна влада здійснюється представницькими органами (парламентом, президентом), що обираються населенням на певний термін.

- ▶ Президентська
- ▶ Парламентська
- ▶ Змішана (президентсько-парламентська і парламентсько-президентська)

59.спадкування за заповітом

Спадкування – це перехід майнових прав і обов'язків(спадщини) від фізичного особи, що померла(спадкодавця) до інших осіб(спадкоємців).

Підстави спадкування:

- 1)За законом;
- 2)За заповітом.

Заповіт – особисте розпорядження своїм майном на випадок смерті.

Право на заповіт має лише фізичка особа.

Заповіт складається від свого імені, власноруч підписується заповідачем і засвідчується нотаріусом.

60. Кримінальна відповідальність - це обов'язок особи, покладений на неї Кримінальним Кодексом, не вчиняти злочин, а у разі вчинення - зазнати на собі впливу Кримінального Кодексу.

Поняття кримінальної відповідальності характеризується своїми видовими ознаками:

- 1) вона становить собою реальну взаємодію спеціальних органів держави і особи, визнаної винною у вчиненні злочину;
- 2) кримінальна відповідальність — це вид і міра обмежень особистого (позбавлення волі), майнового (штраф) або іншого характеру (позбавлення права обіймати певні посади), визначені тільки в кримінальному законі;
- 3) зазнавання таких обмежень носить вимушений, а не добровільний характер;
- 4) кримінальна відповідальність можлива лише за вчинення злочину, який є підставою такої відповідальності.

Стаття 2 КК вказує, що **підставою кримінальної відповідальності** є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, що містить склад злочину, передбачений цим Кодексом.

Більшість учених також дійшли висновку, що підставою кримінальної відповідальності є наявність у вчиненому особою суспільно небезпечному діянні ознак конкретного складу злочину, передбаченого чинним кримінальним законодавством.

Можна визначити дві підстави кримінальної відповідальності:

о фактична - це вчинення особою в об'єктивній реальності суспільно небезпечного діяння;

о юридична - це передбаченість діяння КК.

63. Норма права — така норма, яка встановлюється державою або суспільством, має формально-визначений характер і загальнообов'язкова для всього населення.

Для позначення структурних елементів норми права теорія права оперує такими поняттями: **диспозиція, гіпотеза, санкція.**

Диспозиція – центральний елемент норми права, в якому у вигляді владного припису закріплено правило поведінки, змістом якого виступають суб'єктивні права та юридичні обов'язки.

Гіпотеза – структурний елемент норми права, який вказує на умови, за наявності або відсутності яких вступає в дію правило поведінки. Гіпотеза – невід'ємний елемент норми; її точність і визначеність є умовою реалізації норми. Відсутність такої визначеності ускладнює використання передбачених нормою можливостей її адресатами – громадянами, та їх об'єднаннями. Якщо ж норма закріплює повноваження державного органу, то невизначеність перерахованих в її гіпотезі умов надає йому право діяти на власний розсуд.

Санкція – це частина норми права, яка містить вказівки щодо юридичних наслідків порушення правила, зафіксованого в диспозиції. Мета санкції – створення тих чи інших несприятливих наслідків для правопорушника або заохочувальних наслідків для суб'єктів, що виконують владний припис.

64. Правовий статус суддів - це сукупність їх прав та обов'язків, закріплених та гарантованих законом.

Правосуддя в Україні здійснюють професійні судді, а в окремих випадках передбачених законом присяжні та народні засідателі. Однак розгляд справ в апеляційному та касаційному порядку здійснюють лише професійні судді, які є носіями судової влади в Україні.

Характеризуючи статус суддів слід враховувати встановлене Законом “Про судоустрій” положення про єдність статусу для всіх суддів України незалежно від того, в якому суді вони працюють. Єдність статусу суддів забезпечується: єдиними в цілому вимогами до кандидатів на посаду судді; порядком наділення суддів повноваженнями; сукупністю прав та обов'язків суддів; незалежністю суддів і недопущення втручання у їх діяльність; незмінюваністю суддів та їх недоторканністю; засобами правового, соціального, матеріального забезпечення суддів; недопущенням зайняття інших оплачуваних посад, за винятком випадків, передбачених законом. Однак законом допускається відмінність в обсягу повноважень суддів залежно від віднесення суду до

конкретної судової ланки чи до певної судової інстанції, а також від місця конкретного суду в судовій системі України (наприклад судді Конституційного Суду України, судді Верховного Суду України та судді вищих спеціалізованих судів).

65. До загальних принципів громадянства (а вони завжди є конституційними) належать:

▶ Принцип повновладдя українського народу, який закріплений у ст. 5 Конституції України. У її частині другій проголошується, що «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування».

▶ Принцип державного суверенітету закріплений у ст. 1 Конституції: «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава», у ст. 2, Конституції України.

▶ Принцип демократизму, закріплений у ст. 1 Конституції України, у ст. 3, положення якої про те, що «права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави».

▶ Принцип інтернаціоналізму закріплений у ст. 10 Конституції, в частині третій якої зазначається: «В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України»; в ст. 11, де сказано: «Держава сприяє... розвиткові етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України»; у ст. 24 Конституції, частина друга якої закріплює наступне положення: «Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, за мовними або іншими ознаками» та ст. 26 Конституції України.

▶ Принцип поєднання інтересів особи, держави і суспільства дістав свій прояв у ст. 3 Конституції України, а також у II Розділі Конституції «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина».

▶ Принцип пріоритетності норм міжнародного права закріплений у ст. 9 Конституції України: «Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України», а також у Законі України «Про громадянство України».

67. Правоохоронні органи України

Законодавство України не містить чіткого переліку державних органів, які є правоохоронними. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» дає неповний перелік органів, які для цілей цього Закону вважаються правоохоронними. У Законах України «Про основи національної безпеки України» та «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» розкриваються тільки основні ознаки правоохоронних органів. Ряд підзаконних нормативно-правових актів містять невичерпні переліки таких органів.

Деякі установчі документи державних органів містять пряму вказівку на їх правоохоронний статус.

Отже, правоохоронними органами в Україні можна вважати наступні державні органи, або їх підрозділи, що здійснюють правоохоронні функції:

- суд;
- органи прокуратури;
- органи внутрішніх справ;
- органи служби безпеки;
- Військова служба правопорядку у Збройних Силах України;
- Служба зовнішньої розвідки України;
- митні органи;
- органи охорони державного кордону;
- органи Державної податкової служби (у тому числі підрозділи податкової міліції органів Державної податкової служби);
- органи і установи виконання покарань;
- слідчі ізолятори;
- органи Державної фінансової інспекції;
- органи рибоохорони;
- органи державної лісової охорони;
- Антимонопольний комітет України;
- Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку;

- Управління державної охорони України;
- Державна санітарно-епідеміологічна служба;
- Державна екологічна інспекція;
- Державна інспекція ядерного регулювання України;
- органи захисту прав споживачів;
- Державна архітектурно-будівельна інспекція України;
- адвокатура;
- нотаріат.

Цей перелік не є вичерпним, він змінюється в залежності від утворення, ліквідації, реорганізації тих чи інших органів. Правильним є підхід до віднесення того чи іншого органу до складу правоохоронних за ознаками, що полягають у безпосередньому здійсненні правоохоронної діяльності. При чому, тут можна виділити: органи, головним і основним призначенням яких є правоохоронна діяльність (*наприклад*, МВС); органи, які поряд з іншими видами діяльності, провадять правоохоронну (*наприклад*, Держсанепідслужба); органи, окремі підрозділи яких створені виключно у правоохоронних цілях (*наприклад*, підрозділи по боротьбі з контрабандою у складі митниць).

68.Юридична особа – установа, організація, підприємство, яка зареєстрована у встановленому законом порядку.

Юридична особа має дієздатність і правоздатність.

Ознаки юридичної особи:

1. наявність відокремленого майна
2. самостійна майнова відповідальність
3. участь у цивільних правовідносинах від свого імені
4. здатність виступати позивачем і відповідачем у суді.

72.хар-ка сучасних республік

Сьогодні більшість країн світу є республіками. Хоча республіка вважається багатьма сучасною формою влади і синонімом демократії, це помилкова думка, заснована на тому, що історично було більше державних утворень з монархічною формою правління, де влада передається у спадок.

У більшості сучасних республік голова держави (в основному, президент) обирається загальним голосуванням громадян країни або всенародно обраним парламентом. Влада голови держави також обмежена залежно від Конституції — від досить солідних повноважень (США, Росія, Франція) до чисто церемоніально-представницьких функцій (Австрія, Німеччина, Італія).

На відміну від середньовічних республік, в багатьох сучасних демократичних державах обмежені не тільки термін повноважень президента, але й кількість термінів. Також обмежена, хоч і в різній мірі, влада голови держави. Право голосу в республіках мають всі громадяни країни. Для порівняння, у Венеціанській республіці дож обирався довічно і не всіма громадянами, а також мав практично необмежені повноваження. Проте, і в наш час в деяких країнах вибори не є загальними. У ПАР до 1990-х не мали права голосу темношкірі і мулати. У Естонії і Латвії права голосу не мають до третини постійних жителів.

У республіках відмінений інститут дворянства. Всі громадяни мають рівні права, проте, не всі постійні жителі, навіть народжені на території країн мають громадянство.

У деяких республіках є довічні сенатори (Італія, Франція), але їхні місця не передаються у спадок.

74. Адміністративне стягнення - це заходи примусу, що застосовуються уповноваженими державними органами, як правило виконавчої влади, від імені держави до осіб, винних у скоєнні адміністративного правопорушення.

Систему адміністративних стягнень закріплено в ст.24 КУпАП, в якій їх перераховано з врахуванням зростання суворості:

- попередження (ст.26 КУпАП);
- штраф (ст.27 КУпАП);
- оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом правопорушення (ст.28 КУпАП);
- конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення (ст.29 КУпАП);
- позбавлення спеціального права, наданого даному громадянинуві (ст.30 КУпАП);
- громадські роботи (ст.31-1 КУпАП)
- виправні роботи (ст.31 КУпАП);
- адміністративний арешт (ст.32 КУпАП).

*КУпАП - Кодекс України про адміністративні правопорушення

75. Договір спадкування

Конституція України передбачає право спадкування власності громадян і надає можливість кожному громадянину розпоряджатися своїм майном на випадок смерті. Це конституційне право відображено і в Цивільному кодексі України, який передбачає можливість фізичної особи розпорядитися своїм майном на випадок смерті шляхом укладення спадкового договору.

За спадковим договором одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувана) і в разі його смерті набуває право власності на майно відчужувача.

Відчужувачем за цим договором може бути подружжя, один із подружжя або інша особа, а набувачем — фізична та юридична особи.

Спадковий договір складається письмово і посвідчується нотаріусом. Договором може бути охоплене майно, яке належить подружжю на праві спільної сумісної власності, а також майно, яке є особистою власністю кожного з подружжя. У цьому договорі може бути обумовлено, що в разі смерті одного з подружжя спадщина переходить до другого, а у разі смерті другого його майно переходить до набувача за договором. Сторони можуть зазначити в договорі й інші умови, не заборонені законом.

Набувач за спадковим договором може бути зобов'язаний до вчинення будь-яких дій майнового чи немайнового характеру як до відкриття, так і після відкриття спадщини. У разі смерті відчужувача, набувач стає власником майна, визначеного в договорі.

Для забезпечення виконання спадкового договору на майно, визначене договором, нотаріус, який посвідчив цей договір, накладає заборону відчуження. Заповіт, який відчу-жувач склав щодо майна, вказаного в спадковому договорі, є нікчемним.

Відчужувач має право призначити особу, яка буде контролювати виконання спадкового договору після його смерті. У разі відсутності такої особи виконання спадкового договору контролює нотаріус за місцем відкриття спадщини.

Спадковий договір може бути розірвано судом на вимогу відчужувача у разі невиконання набувачем його розпоряджень. Договір може бути розірвано судом також на вимогу набувача у разі неможливості виконання ним розпоряджень відчужувача.

76. Юридична відповідальність — застосування державою або уповноваженим нею органом до винної особи примусових заходів за вчинене правопорушення.

Функції юридичної відповідальності - головні напрямки юридичного впливу як на правопорушника, так і на інших осіб, з метою захисту правопорядку і виховання суб'єктів права, що скоїли чи можуть скоїти правопорушення.

Розрізняють такі види функцій юридичної відповідальності: превентивну (попереджувальну); виховну; репресивну (каральну); компенсаційну (поновлювальну); сигналізаційну (інформаційну).

Види юридичної відповідальності:

- Кримінальна відповідальність
- Адміністративна відповідальність
- Цивільна відповідальність
- Дисциплінарна відповідальність
- Матеріальна відповідальність
- Фінансова відповідальність
- Конституційна відповідальність
- Міжнародно-правова відповідальність

77. Підстави набуття громадянства:

- За народженням
- За територіальним походженням
- Внаслідок прийняття до громадянства

Умови:

1. Дотримання і визнання Конституції України і Законів України
2. Безпосереднє проживання на законних підставах на території України не менше, ніж 5 років
3. Зобов'язання припинити іноземне громадянство
4. Одержання дозволу на постійне проживання в Україні
5. Володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування
6. Наявність законних джерел існування.

78. Умови і порядок прийняття на роботу

Трудовий договір вважається укладеним, коли сторони досягли згоди з усіх умов трудових відносин. Договір може укладатись з особою, що досягла шістнадцяти років.

У виняткових випадках за згодою одного з батьків або особи, що його замінює, можуть прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років.

При влаштуванні на роботу працівники зобов'язані подати трудову книжку і паспорт або інший документ, що посвідчує особу. Особи, які вперше шукають роботу і не мають трудової книжки, повинні пред'явити довідку з будинкоуправління (ЖЕК) або сільської Ради про останнє заняття, паспорт, диплом або інший документ про освіту чи професійну підготовку. Неповнолітні, яким ще не виповнилось шістнадцять років, замість паспорта подають свідоцтво про народження. Військовослужбовці, звільнені із Збройних Сил України, Національної Гвардії України, Служби безпеки України, прикордонних військ України, цивільної оборони України, Управління охорони вищих посадових осіб України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України, подають військовий квиток.

Звільнені з місць відбування кримінального покарання зобов'язані подати довідку про звільнення.

Власник або уповноважений ним орган не мають права вимагати від працівника подання різного роду довідок, наприклад, про склад сім'ї, забезпечення житловою площею, відомості про партійну і національну приналежність, походження, прописку та інші документи, подання яких не передбачено законодавством.

Трудовий договір укладається як в усній, так і письмовій формі.

При письмовій формі трудовий договір укладається в двох примірниках, з яких один знаходиться у працівника. Тому в разі відсутності у працівника примірника трудового договору в письмовій формі необхідно вважати, що трудовий договір укладено в усній формі.

Укладення трудового договору в будь-якій формі оформляється наказом чи розпорядженням власником або уповноваженим ним органом про зарахування працівника на роботу.

Частиною 3 ст. 24 КЗпП передбачено, що трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказ чи розпорядження не були видані, але працівника фактично було допущено до роботи. Але при цьому необхідно враховувати, що трудовий договір вважається укладеним за умови, що виконання роботи без видання наказу чи розпорядження доручено службовою особою, яка має право приймати на роботу або коли робота виконувалася з її відома.

В наказі про прийняття на роботу зазначається прізвище, ім'я та по батькові особи, посада чи робота, на яку приймають працівника, з якого числа він приступає до роботи і розмір оплати за працю.

79. Систематизація нормативно-правових актів — це діяльність, пов'язана з упорядкуванням і удосконаленням законодавчих та інших нормативно-правових актів, зведення їх у єдину внутрішньо узгоджену систему.

Здійснювати систематизацію нормативно-правових актів необхідно для:

- усунення суперечностей між нормативними актами;
- підвищення якості та ефективності законодавства;
- забезпечення доступності його використання громадянами, державними органами, громадськими організаціями, комерційними корпораціями.

Розрізняють три способи (форми) систематизації нормативно-правових актів'.

- кодифікацію;
- інкорпорацію;
- консолідацію.

80. Припинення громадянства:

1. Внаслідок виходу з українського громадянства;

2. Внаслідок втрати громадянства:

- Якщо громадянин України набуває іноземного громадянства
- Іноземець набув українського громадянства і не надав до державних органів документ про припинення іноземного громадянства
- Особа набула громадянства внаслідок свідомо неправдивих відомостей або фальшивих документів.

82. Згідно із Статтею 106 Конституції України Президент України:

- 1) забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави;
- 2) звертається з посланнями до народу та із щорічними і позачерговими посланнями до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України;
- 3) представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України;

- 4) приймає рішення про визнання іноземних держав;
- 5) призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників іноземних держав;
- 6) призначає всеукраїнський референдум щодо змін Конституції України відповідно до статті 156 цієї Конституції, проголошує всеукраїнський референдум за народною ініціативою;
- 7) призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією;
- 8) припиняє повноваження Верховної Ради України, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися;
- 9) призначає за згодою Верховної Ради України Прем'єр-міністра України; припиняє повноваження Прем'єр-міністра України та приймає рішення про його відставку;
- 10) призначає за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій та припиняє їхні повноваження на цих посадах;
- 11) призначає за згодою Верховної Ради України на посаду Генерального прокурора України та звільняє його з посади;
- 12) призначає половину складу Ради Національного банку України;
- 13) призначає половину складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення;
- 14) призначає на посади та звільняє з посад за згодою Верховної Ради України Голову Антимонопольного комітету України, Голову Фонду державного майна України, Голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України;
- 15) утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади;
- 16) скасовує акти Кабінету Міністрів України та акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим;
- 17) є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України; призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави;
- 18) очолює Раду національної безпеки і оборони України;
- 19) вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та приймає рішення про використання Збройних Сил України у разі збройної агресії проти України;
- 20) приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України;
- 21) приймає у разі необхідності рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, а також оголошує у разі необхідності окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України;
- 22) призначає третину складу Конституційного Суду України;
- 23) утворює суди у визначеному законом порядку;
- 24) присвоює вищі військові звання, вищі дипломатичні ранги та інші вищі спеціальні звання і класні чини;
- 25) нагороджує державними нагородами; встановлює президентські відзнаки та нагороджує ними;
- 26) приймає рішення про прийняття до громадянства України та припинення громадянства України, про надання притулку в Україні;
- 27) здійснює помилування;
- 28) створює у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби;
- 29) підписує закони, прийняті Верховною Радою України;
- 30) має право вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів із наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України;
- 31) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією України.

Президент України не може передавати свої повноваження іншим особам або органам.

Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України.

(84. Договором оренди найму) визнається цивільно-правовий договір, в силу якого орендодавець передає або зобов'язується передати орендарю майно у користування за плату на певний строк (ч. 1 ст. 759 ЦК України). Договору оренди властиві характерні лише йому риси, що дозволяють розглядати його як самостійний тип цивільно-правових договорів. Так, Вітрянський В.В. виділяє такі **характерні риси** договору оренди: По-перше, він належить до категорії цивільно-правових договорів про передачу майна у тимчасове володіння і користування, тобто передача майна, здійснювана орендодавцем, не супроводжується переходом права власності на це майно до орендаря; останній лише одержує його у володіння і (чи) користування. По-друге, зазвичай у Цивільному кодексі відображається прагнення законодавця забезпечити детальне і безпосереднє регулювання договору оренди, принаймні з тих питань, що є загальними для договору оренди.

По-третє, виділення окремих видів договорів оренди (за винятком прокату, лізингу) зроблене в Цивільному кодексі залежно від виду майна, що здається в оренду. Йдеться про окремі види об'єктів, специфіка яких вимагає особливого правового регулювання (наприклад, передача в оренду земельної ділянки, будівлі чи іншої капітальної споруди, житла). ЦК проводить розмежування між видами договору оренди й орендою окремих видів майна. Види договорів оренди – це найбільш важливі соціально значимі випадки оренди.

Договір оренди прийнято вважати консенсуальним, оплатним, двостороннім, строковим.

Консенсуальним, позаяк момент вступу договору в силу не пов'язується з передачею орендованого майна орендарю.

Відплатним, оскільки орендодавець на виконання своїх обов'язків із передачі майна у володіння і користування орендарю, одержує від останнього зустрічну дію у вигляді внесення орендної плати.

Двостороннім та зобов'язуючим, позаяк кожна зі сторін несе обов'язок на користь іншої сторони і вважається боржником іншої сторони в тому, що вона має зробити на її користь, і одночасно її кредитором, у тому, що має право від неї вимагати.

Строковий характер договору оренди полягає у часовому обмеженні користування взятим у найм майном, що підлягає по закінченні строку оренди поверненню орендодавцю. У випадку викупу орендарем нерухомого об'єкта орендні відносини припиняються і переходять у сферу купівлі-продажу

Положення ЦК України про оренду передбачають під час здачі майна в оренду його передачу у користування. Користування – це вилучення з речі корисних властивостей шляхом її продуктивного чи особистого споживання.

У ЦК України поняття договору оренди вживається одночасно з поняттям договором найма; це підтверджує те, що юридична природа оренди і найма є однаковою. Вживання терміна “найм” є традиційним для цивільних правовідносин, хоча термін “оренда” є більш вдалим з економічного погляду. Загалом вживання поняття “оренда” є новелою ЦК України, позаяк раніше ЦК цього поняття не давав і договір оренди розглядався як різновид договору майнового найму, що мав свій специфічний, конкретно визначений предмет – майно, яке перебуває у державній чи комунальній власності, житлові приміщення та земельні ділянки, письмову форму і в якому було визначено всі його умови, зокрема строк оренди.

85. Градація дієздатності за віком:

1. Часткова (до 14 років) – малолітні
2. Неповна (14-18 років) – неповнолітні
3. Повна (з 18 років) – повнолітні

86. Вибори Президента України можуть бути черговими й позачерговими. Чергові вибори Президента України проводяться в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень Президента України. Порядок проведення виборів Президента України встановлюється Законом України «Про вибори Президента України». У ньому закріплюються основні засади і принципи виборів Президента України, а саме: а) загальне виборче право; б) рівне виборче право; в) пряме виборче право; г) таємне голосування; Д) гласність і відкритість виборів Президента України. Закон закріплює певний порядок проведення виборів Президента України.

Порядок і строки призначення та проведення виборів

1. Організація виборів: а) загальнодержавного і територіальних виборчих округів; б) утворення виборчих дільниць; в) системи виборчих комісій; г) утворення виборчих комісій; д) повноважень виборчих комісій; е) правового статусу особового складу виборчих комісій; є) оплати праці членів виборчих комісій; ж) роботи виборчих комісій; з) оскарження рішень, дій та бездіяльності виборчих комісій; й) порядку складання та уточнення списків виборців; і) фінансування та матеріально-технічного забезпечення виборів.
2. Висування і реєстрація кандидатів у Президенти України передбачає: а) висування претендентів на кандидатів у Президенти України партіями, виборчими блоками партій; б) вимоги до зборів виборців та висування претендента на кандидата у Президенти України зборами виборців; в) реєстрацію претендента на кандидата у Президенти України; г) підписні листи на підтримку претендентів та порядок їх збирання; д) реєстрацію кандидата у Президенти України; е) декларацію про доходи кандидата; є) вибуття кандидата у Президенти України з балотування.
3. Передвиборна агітація передбачає організацію: а) проведення передвиборної агітації; б) використання засобів масової агітації; в) обмеження проведення передвиборної агітації (органи державної влади і місцевого самоврядування та їх посадовим і службовим особам, членам виборчих комісій та іноземцям і особам без громадянства); г) фінансування передвиборної агітації; д) особистого виборчого фонду кандидата у Президенти України.

4. Гарантії діяльності кандидата у Президенти України та інших учасників виборів включає: а) права кандидата у Президенти України при проведенні виборчої кампанії; б) довірених осіб кандидата; в) офіційних спостерігачів на виборах; г) участь довірених осіб та інших учасників виборів у роботі виборчих комісій.
5. Проведення голосування, визначення результатів виборів Президента України включає: а) виборчий бюлетень; б) порядок видачі виборчих бюлетенів; в) організацію і порядок голосування; г) порядок підрахування голосів на виборчій дільниці; д) встановлення підсумків голосування по територіальному виборчому округу; е) встановлення результатів виборів; є) повторне голосування; ж) повторні вибори; з) особливості проведення позачергових виборів; й) набуття повноважень Президентом України.
6. Закон закріплює юридичну відповідальність за порушення виборчого законодавства та порядок зберігання виборчої документації.

16. Підстави і порядок спадкування.

Нормами спадкового права України передбачено дві підстави спадкування: спадкування за законом і спадкування за заповітом.

20. спадкування за законом

Якщо спадкоємців немає або жоден із спадкоємців не прийняв спадщини, або всі спадкоємці позбавлені спадкодавцем спадщини, майно померлого за правом спадкоємства переходить до держави.

Спадкоємство за законом має місце в таких випадках:

- заповіту немає;
- заповіт визнано недійсним;
- спадкоємці, призначені в заповіті, відмовилися прийняти спадщину або померли до її прийняття.

18. Дисциплінарна відповідальність працівників

Підставою дисциплінарної відповідальності є трудове правопорушення — протиправне діяння, яке полягає у невиконанні або неналежному виконанні працівником трудових обов'язків.

Вирізняють два види трудового правопорушення — дисциплінарний проступок і трудове майнове правопорушення.

Загальним для цих правопорушень є невиконання працівником саме трудових обов'язків. Особливості кожного із зазначених видів правопорушення зумовлюють застосування у трудовому праві двох видів відповідальності — дисциплінарної і матеріальної.

Потрібно наголосити, що сфера дії норм матеріальної відповідальності працівників значно ширша від сфери дії дисциплінарної відповідальності, оскільки стягнення за порушення трудової дисципліни застосовуються лише за дисциплінарний проступок, а матеріальна відповідальність настає і за адміністративне правопорушення, і за вчинення злочину, якщо останні пов'язані із заподіянням шкоди роботодавцеві, з яким працівник перебуває у трудових відносинах.

21. Поняття і ознаки злочину .

Злочином є передбачене КК суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину

Ознаками злочину є суспільна небезпека, кримінальна протиправність, винність і караність діяння.

Суспільна небезпека - оцінна категорія, що характеризується певними діями чи бездіяльністю, завдає шкоди чи створює загрозу спричинення такої шкоди об'єктам, що охороняються кримінальним законом.

Ступінь суспільної небезпеки визначається всією сукупністю ознак злочину:

- а) цінністю того блага, на яке посягає злочин;
- б) шкідливістю наслідків, що настають через учинення злочину;

в) способом діяння;

г) мотивами діяння, формою та ступенем вини. Згідно з КК України (ст. 7) не є злочином дія чи бездіяльність, що формально має ознаки будь-якого злочину, передбаченого кримінальним законом, але не є суспільно небезпечною.

Друга ознака злочину - кримінальна протиправність - означає, що лише діяння, прямо передбачене кримінальним законом як злочин, може вважатися злочином.

Третя ознака - винність - означає, що діяння вважається злочинним, якщо воно здійснене умисно чи з необережності. Там, де нема вини, нема злочину. Діяння може бути суспільно небезпечним, але якщо нема вини - це не є злочин.

Класифікація злочинів залежно від ступеня тяжкості за КК:

1) злочини *невеликої* тяжкості, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більше 2 років або інше, більш м'яке покарання; наприклад, погроза вбивством (ст. 129), незаконне розголошення лікарської таємниці (ст. 145) та ін.;

2) злочини *середньої* тяжкості, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більше 5 років; наприклад, експлуатація дітей, які не досягли віку, з якого законодавство дозволяє працевлаштування, шляхом викорис-

3) *тяжкі* злочини, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі не більше 10 років; наприклад, створення злочинної організації (ст. 255), порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, якщо воно спричинило загибель людей (ст. 270), організація масових заворушень, що супроводжувалися насильством над особою, погромами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, опором представникам владі із застосуванням зброї (ст. 294) та ін.;

4) *особливо тяжкі* злочини. Ними визнаються злочини, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк понад 10 років або довічного позбавлення волі; наприклад, контрабанда наркотичних засобів (ст. 305), посягання на представника іноземної держави (ст. 443), легалізація грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом (ст. 209), умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194) та ін.

10. класифікація органів викон влади

За сутністю та змістом органи виконавчої влади України відрізняються від інших органів державної влади, передусім законодавчих і судових, саме своїм призначенням, змістом, суб'єктами, формами, способами і засобами здійснення своєї діяльності. Навіть етимологія назви цих органів - "виконавчі" - свідчить про їх основне призначення в суспільстві та державі - виконання Конституції України, законів України та нормативних актів Президента України та Верховної Ради України. Але ця функція не є єдиною для органів виконавчої влади.

Об'єктами діяльності, впливу органів державної виконавчої влади в Україні є, насамперед, політична, господарська, соціальна, культурна (духовна) та інші найбільш важливі сфери суспільного життя.

За суб'єктами діяльності органи виконавчої влади України представлені системою органів державної влади України у складі: 1) Кабінету Міністрів України; 2) міністерств та інших центральних органів виконавчої влади; 3) місцевими органами виконавчої влади (обласні, районні адміністрації, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Рада міністрів АРК, а також територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади).

За формою діяльності органи виконавчої влади України, як правило, є єдиноначальними. Тобто органи виконавчої влади очолюються керівником, який самостійно організовує та несе відповідальність за його діяльність.

За способами діяльності органи виконавчої влади в Україні здійснюють систему функцій: управлінську, виконавчу, бюджетно-фінансову, матеріально-технічну, контрольну, правоохоронну діяльність тощо.

24. правовий статус суддів

Правовий статус суддів - це сукупність їх прав та обов'язків, закріплених та гарантованих законом. Правосуддя в Україні здійснюють професійні судді, а в окремих випадках передбачених законом присяжні та народні засідателі. Однак розгляд справ в апеляційному та касаційному порядку здійснюють лише професійні судді, які є носіями судової влади в Україні. Згідно ст. 127 Конституції України на посаду судді може бути рекомендований кваліфікаційною комісією суддів громадянин України не молодший 25 років, який має вищу юридичну освіту і стаж роботи у галузі права не менше 3 років, проживає в Україні не менше 10 років і володіє державною мовою.

Суддею апеляційного суду, якщо інше не передбачено законом, може бути громадянин України, який досяг на день обрання 30 років, має вищу юридичну освіту, стаж роботи у галузі права не менше як п'ять років в тому числі не менш як 3 роки на посаді судді. Суддею вищого спеціалізованого суду може бути громадянин України, який не молодший 30 років має вищу юридичну освіту, стаж роботи у галузі права не менше 7 років, в тому числі не менш з них п'ять на посаді судді. Суддею ВСУ може бути громадянин України, який на день обрання досяг 35 років, стаж роботи у галузі права не менше як 10 років, в тому числі не менше як п'ять на посаді судді.

41. Захист прав споживачів

Захист прав споживачів — в Україні — гарантований [Конституцією контроль](#) за якістю і безпечністю [продукції](#) та всіх виСпоживачі під час [придбання](#), замовлення або використання [продукції](#), яка реалізується на території [України](#), для задоволення своїх особистих [потреб](#) мають право на:

1. захист своїх прав [державою](#);
2. належну [якість продукції](#) та [обслуговування](#);
3. [безпеку продукції](#);
4. необхідну, доступну, достовірну та своєчасну [інформацію](#) про продукцію, її [кількість](#), [якість](#), [асортимент](#), а також про її [виробника](#) (виконавця, [продавця](#));
5. відшкодування шкоди (збитків), завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості, а також майнової та моральної (немайнової) [шкоди](#), заподіяної небезпечною для [життя](#) і [здоров'я людей](#) продукцією у випадках, передбачених [законодавством](#);
6. звернення до суду та інших уповноважених [органів державної влади](#) за захистом порушених прав;
7. [об'єднання в громадські організації споживачів](#) ([об'єднання споживачів](#))

дів [послуг](#) і робіт з боку [держави](#) та громадсько-суспільний рух на його підтримку.

